

Τα αποτελέσματα της οροεπιδημιολογικής μελέτης του ΕΚΠΑ για την ανίχνευση αντισωμάτων έναντι του νέου κορωνοϊού σε 5000 μέλη του, υποδεικνύουν τη μηδαμινή συμμετοχή της επαναλειτουργίας του Πανεπιστημίου στη διασπορά της λοίμωξης

Δημοσιεύθηκαν σήμερα τα πολύ ενδιαφέροντα αποτελέσματα της **μεγαλύτερης οροεπιδημιολογικής μελέτης που έγινε στη χώρα μας**, η οποία συνδύασε τον έλεγχο για την παρουσία αντισωμάτων έναντι του SARS-CoV-2 με την εμφάνιση των χαρακτηριστικών συμπτωμάτων της λοίμωξης από το νέο κορωνοϊό. Η εργασία δημοσιεύθηκε στο περιοδικό **“VACCINES”** με τίτλο *“SARS-CoV-2 infection is asymptomatic in nearly half of adults with robust anti-spike protein receptor-binding domain antibody response”* (<https://www.mdpi.com/2076-393X/9/3/207/html>).

Η μελέτη αυτή είναι **αποτέλεσμα της σημαντικής και συστηματικής προσπάθειας που κατέβαλε το ΕΚΠΑ για τον έλεγχο της πανδημίας** και πραγματοποιήθηκε από τον Ιούνιο έως και το Νοέμβριο του 2020 με τη συμμετοχή 5.000 εθελοντών-μελών του Ιδρύματος. Οι εθελοντές που ελέγχθηκαν για την παρουσία αντισωμάτων έναντι του νέου κορωνοϊού ήταν προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές, διδάσκοντες και Ομότιμοι Καθηγητές, επιστημονικοί συνεργάτες, ερευνητές και μέλη του διοικητικού προσωπικού, ηλικίας 18-82 ετών (35% άνδρες). Η εκτίμηση του επιπολασμού των αντισωμάτων πραγματοποιήθηκε με υψηλής ακρίβειας και ειδικότητας εγκεκριμένα τεστ που ανιχνεύουν τα ολικά ειδικά αντισώματα (των τάξεων IgG, IgM και IgA) έναντι της πρωτεΐνης του νουκλεοκαψιδίου του SARS-CoV-2, καθώς και τα ειδικά αντισώματα έναντι της περιοχής πρόσδεσης (RBD) του κορωνοϊού στα κύτταρα-στόχους που εντοπίζεται στην εξωτερική πρωτεΐνη-ακίδα (spike) του ιού.

Μεταξύ των 5.000 εξετασθέντων, **1,6% βρέθηκαν θετικοί για αντισώματα**, ενώ ο μηνιαίος επιπολασμός αντισωμάτων στους εξετασθέντες ήταν σε πλήρη αντιστοιχία με τον αθροιστικό αριθμό κρουσμάτων COVID-19 στην Ελλάδα κατά την αντίστοιχη περίοδο. Μεταξύ των μελών των διαφόρων Σχολών, **το υψηλότερο ποσοστό θετικών για αντισώματα ατόμων (1,95%) βρέθηκε στη Σχολή Επιστημών Υγείας**, γεγονός αναμενόμενο εφόσον πολλές Πανεπιστημιακές Κλινικές του ΕΚΠΑ ήταν κέντρα αναφοράς, επιφορτισμένα με τη νοσηλεία ασθενών με COVID-19.

Αξιοσημείωτο αποτέλεσμα της μελέτης ήταν ότι κατά την περίοδο του δεύτερου κύματος της πανδημίας (Οκτώβριος- Νοέμβριος 2020), που σημειωτέον μέχρι σήμερα αποτελεί και το πιο έντονο κύμα στη χώρα μας, η έκθεση των φοιτητών του ΕΚΠΑ στη λοίμωξη από τον κορωνοϊό ήταν σε πολύ χαμηλά επίπεδα (ποσοστό 0,77%), **υποδεικνύοντας τη μηδαμινή συμμετοχή της επαναλειτουργίας του ΕΚΠΑ το Σεπτέμβριο του 2020 στη διασπορά του κορωνοϊού στην κοινότητα.**

Ιδιαίτερα ενδιαφέρον ήταν το εύρημα ότι ένα υψηλό ποσοστό (49%), των θετικών για αντισώματα ατόμων ήταν εντελώς ασυμπτωματικό, δηλαδή **σχεδόν οι μισοί από τους εθελοντές που είχαν αντισώματα έναντι του SARS-CoV-2, ενώ μολύνθηκαν από τον κορωνοϊό τους προηγούμενους μήνες, εν τούτοις δεν εμφάνισαν απολύτως κανένα σύμπτωμα συμβατό με COVID-19** (πχ. δέκατα ή πυρετό, μυαλγίες, κακουχία, πονοκέφαλο, επιπεφυκίτιδα, εφίδρωση, βήχα, δύσπνοια, ανοσμία, αγευσία). Αξίζει να σημειωθεί ότι δύο μετα-αναλύσεις όλων των επί μέρους μικρών δημοσιευμένων μελετών έως και τον Ιούλιο του 2020 ανέφεραν ότι το ποσοστό των ασυμπτωματικών λοιμώξεων δεν ξεπερνά κατά μέσο όρο το 20%, κάτι που προφανώς ανατρέπεται από τα ευρήματα μας. Επίσης, **το ένα τρίτο (33%) των ατόμων που βρέθηκαν να έχουν αντισώματα για τον SARS-CoV-2 δεν είχε καμία υποψία έκθεσης στον κορωνοϊό, ούτε είχαν έρθει σε επαφή με γνωστό κρούσμα COVID-19.** Τέλος, πολύ ενδιαφέρον ήταν το εύρημα ότι **τα επίπεδα των αντισωμάτων έναντι του SARS-CoV-2 ήταν συγκρίσιμα μεταξύ των ασυμπτωματικών και των συμπτωματικών περιστατικών**, και μάλιστα ήταν ανεξάρτητα από την ηλικία ή το φύλο των ατόμων.

Τα ευρήματα αυτά αναδεικνύουν **τη σημασία που έχουν οι μεγάλες οροεπιδημιολογικές μελέτες για την καλύτερη κατανόηση της πορείας της πανδημίας και αποκαλύπτουν ότι η ανάπτυξη αντισωμάτων είναι ικανοποιητική ακόμα και στα ασυμπτωματικά άτομα.**

Συμπερασματικά, το πολύ υψηλό ποσοστό των ασυμπτωματικών περιπτώσεων μεταξύ επαγγελματικά ενεργών πολιτών (όπως τα μέλη του ΕΚΠΑ) οι οποίοι, πιθανόν, μεταδίδουν τον ιό για περισσότερες

ημέρες απ' ότι τα συμπτωματικά άτομα που εφαρμόζουν συχνά το μέτρο της αυτο-απομόνωσης, υποδεικνύει ότι **για να επιτύχουμε τον αποτελεσματικό έλεγχο της πανδημίας, όλοι ανεξαιρέτως πρέπει να τηρούμε με ιδιαίτερη προσοχή τα μέτρα προστασίας.**

Τη δημοσιευμένη μελέτη συνυπογράφουν **33 Καθηγητές και ερευνητές-συνεργάτες του ΕΚΠΑ** από την Ιατρική Σχολή (Θ. Δημόπουλος-Πρύτανης ΕΚΠΑ, Δ. Παρασκευής, Π. Σφηκάκης, Ε. Καστρίτης, Π. Μουτσάτσου, Μ. Πολίτου, Ε. Τέρπος, Α. Τσακρής, Σ. Τσιόδρας, Ε. Κωστάκη, Χ. Φούκη), το Τμήμα Βιολογίας (Ο. Τσιτσιλώνη, Α. Σκορίλας, Ι. Τρουγκάκος, Α. Ακάλεστος, Δ. Γιαννιού, Χ. Δασκαλάκη, Ζ. Ευαγγελάκου, S. Gumeni, Ι. Κωστόπουλος, Μ. Μανωλά, Χ. Παντελή, Ε. Παπανάγνου, Π. Ρουσάκης, Α. Σκληρού, Ν. Ωρολογάς), το Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος (Ν. Βούλγαρης), το Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών (Θ. Σφηκόπουλος, Β. Πιέρρος) και το Τμήμα Χημείας (Ε. Λιανίδου, Ν. Θωμαΐδης, Σ. Σμίλκου, Δ. Στεργιοπούλου).